

Debreczeni Független Újság

Ártauktól független politikai naplap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Vidéken:
Egy hóra . . . x kor. Egy hóra. x kor. 50 Hfl.
Negyedévre . . . 8 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Feladvó szerkesztő:

HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRÖNÖVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Az ipar és a kereskedelem veszedelme.

Debreczen, július 2.

Mint annyi sok mindent, a bankok karteljének az eszméjét is Bécsből importálták hozzánk. És hogy e legújabb vívmány teljesen *közös jellegű* legyen, a kartel nem fog a budapesti intézetekre szorítkozni, hanem felöleli majd mindazokat a bécsi intézeteket is, amelyek Magyarországgal dolgoznak. A kartellel azt célozzák budapesti pénzügyintézetünk, ami minden kartel rendeltetése: hogy a szabad verseny kizárásával egyöntetű árak állapíttassanak meg.

A pénzügyintézetek azzal indokolják a kartel szükségességét, hogy a folyó banküzlet költségei egyre növekednek, úgy, hogy a szabad verseny mellett, pénzhiány idején még csak a kezelési költségeket is alig képesek megkeresni.

A pénzügyintézeteknek ez az érvelése azonban nem egészen őszinte. Őszinte csak akkor volna, ha a kartel folytan elérendő kamatláb-többlettel egyttal *félemlélnék a betéti kamatlábat is*. Csakhogy éppen megfordítva áll a dolog.

A kartel azt eredményezi, hogy a kölcsönkamatláb lehetőleg legmagasabb, a betéti kamatláb pedig lehetőleg a legkisebb legyen és ekként a két kamatláb közötti margó, amely a letéti bankok hasznát adja, mentől nagyobbra növekedjek. Ezért állapítatik meg a leszámítolási és lombard kamatláb általános minimuma és a betétkamatláb kötelező maximuma.

Kérdés, hogy a közgazdasági érdekekkel egy ilyen bankkartel összeegyeztethető-e? A hitel mesterséges megdrágulása az iparos és kereskedő termelési, illetve önköltségeit jóval emeli, minthogy pedig ezek a tényezők a szabad versenyt ki nem zárhatják, a magasabb kölcsön kamatot nem háríthatják át, vagy ha igen, úgy

nem egész összegében háríthatják át a fogyasztókra. Ismét tehát *két malomkö közé kerül az ipar és a kereskedelem*, mint rendesen. Éppen ezért tulás nélkül állítható, hogy a produktív közgazdasági osztályok szempontjából ez a bankkartel káros.

És nem kell azt hinni, hogy a budapesti pénzügyintézetek e közös eljárása csak a fővárosban fogja hatását éreztetni.

A leszámítolási kamatláb emelése a visszleszámítolási kamatot is drágítja, úgy, *hogy a vidéki pénzügyintézetek hitele is megdrágul*. És éppen ezen a ponton fog leginkább érezhetővé válni a bécsi intézetek csatlakozása a kartelhez, minthogy ezek a budapesti bankoknak a reeszkomtpüzletben nagy versenyt csináltak és a kartel folytán ez a reeszkomtpozforrás be fog dugulni vagy legalább is megdrágul.

A közönség — egyelőre — tehetetlen a bankok tulkapásával szemben, mert a kormány, melynek igen sok eszköze volna, ha nem is a kartel letörésére, de annak gyöngítésére, még csak jelét sem adja érdeklődésének. Pedig a vidéki pénzügyintézetek jelen gyöngye szervezetükben bajosan fogják tudni fölvenni a harcot a kartel tuleréjével szemben.

Ezért hangsúlyozzuk, hogy a küzdelmet csakis akkor lehet sikerrel és eredménnyel megvívni, ha a vidéki pénzügyintézetek összefognak és gondoskodnak fővárosi szervezetüknek a kiépítéséről és megerősítéséről. Ezt annál is inkább kötelességük megtenni, mert most már láthatják, hogy se a kormányra, se az Osztrák Magyar Bankra, se egyetlenegy nagy pénzügyintézetünkre, sem pedig az osztrák bankokra nem számíthatnak, ha komoly küzdelemre kerül a sor. A küzdelem pedig már a napokban megkezdődik, mert a nagybankok egymásközt teljesen megegyeztek a kartelszerződés dolgában.

A Ház alelnökei összevesztek.

De azért nincs komoly baj.

A képviselőház ülése.

Azok a kényelmetlen jelenetek, melyek a tegnapi ülésen bántó világossággal mutaták meg a koalíció pártjainak diszharmóniáját, átkerültek mára is. Az ülés előtt a folyosón már ideges volt a hangulat. *Rakovsky István*, a Ház második alelnöke pattogott a kormány ellen.

— A kormánynak — mondta gúnyos nevetéssel — minden javaslat sürgősségénél megvolt a maga házi zsidaja. A szeszadójavaslatnál *Leipziger*, a birtokrendezésnél *Grödel*.

— És a végrehajtási novellánál? — kérdezte valaki.

— Ott az összes zsidók! — felelte sietve a második alelnök.

A tegnapi ülés dolgát egyébként *Beniczky Ödön* tette szóvá az ülésen s itt *élesen támadta Návay Lajos alelnököt*. Itt volt határozatképtelenség is, negyed órai szünet is s kipirult arccal tért át a Ház a napirendre, a végrehajtási novella vitájára, amely még ma sem fejeződött be.

Az ülés lefolyásáról részletes tudósításunk itt következik:

Az ülésen *Návay Lajos* elnökölt. A jegyzőkönyv hitelesítésénél *Beniczky Ödön* szólalt fel.

A kifogásolt jegyzőkönyv.

— Kifogást emelek — mondta — a jegyzőkönyv ellen, mert ez nem pontos képe a tegnapi ülésnek, mikor a második alelnök ur . . .

Itt felbeszakították a fiatal szónokot.

— Miféle második alelnök ur?

— *Rakovszky* a második alelnök!

— Ne degradálja *Návayt*!

Ilyesfelét kiabáltak össze-vissza a többségen.

Beniczky azonban nem hagyta magát:

— . . . a második alelnök arra fektette elnöklésének sulypontját, hogy alelnök társával szemben inkollegiánisan és tapintatlanul viselkedett.

Erre megint nagy lett a zaj. *Návay Lajos* a szónokra csegetett:

— Nem engedem meg ezt a hangot,

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utáztatásokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban — Ára üvegenként 4.— korona

— mondta. Rendreutasítom a képviselő urat. Ez nem módja a kritikának.

Beniczky Ödön ezután elmondta, hogy a tegnapi határozat nem döntötte el világosan, vajjon a mai ülés folytassa-e a végrehajtási novella tárgyalását, vagy csak a birtokrendezési törvényjavaslatot tárgyalja (Zaj, hangos ellentmondások.)

Bozóky Árpád: Gyönyörű testvériség!

Nagy György: Mondtam, hogy csak magukra kell őket hagyni, mindjárt összevesznek. (Zaj, derűtlenség.)

Beniczky Ödön: Kéri a jegyzőkönyv kikorrigálását és egyben a Ház határozatképességének megállapítását. (Nagy zaj. Felkiáltások: Közlekedés!)

Elnök: A képviselő urnak jogában áll a határozatképesség megállapítását kérni. Ezután ismerteti eljárást a kéri a szerinte helyes jegyzőkönyv változatlan hitelesítését. (Helyeslés és zaj.)

Nagy György: Hol az alkotmány-párt?

Bozóky Árpád: Sokba kerül a néppárti támogatás ugy-e? Jó volna szabadulni tőle!

Kevés a képviselő.

Ezután konstatálták, hogy csak ötvenhárom képviselő van jelen s így az elnök az ülést negyedórára felfüggesztette.

A szünet után Beniczky Ödön visszavonta indítványát s a Ház hitelesítette a jegyzőkönyvet. Az affért azonban Bozóky Árpád még szóba hozta.

— A házszabályok szerint — mondta — nincsen első alelnök és második alelnök. A koalícióban levő pártok ennek dacára egymás bosszantására folytonosan használják ezt a megszólitást. (Zaj.) Ez a játék nem illik a Ház méltóságához s kéri az elnököt is, hasson oda, hogy a koalíció pártjai abba is hagyják.

Elnök: Az elnökök soha nem törekedtek cimbéli megkülönböztetésekre. Lelkiismeretesen teljesítik kötelességüket s fenntartják a szükséges harmóniát. (Zaj, helyeslés és gunyos kacagás a balpárton.)

Felkiáltások: Csinos kis harmónia.

A költő.

— Bedő ur, írjon csak, kérem, azonnal egy levelet a banknak, hogy a Gerő-cégnak tizezer koronát utaljon át.

— Igenis, igazgató ur.

A sápadt arcú, körülbelül huszonöt-huszonnyolc évesnek látszó fiatal ember kissé elpirult és zavartnak látszott, mintha hirtelen álomból ébredtettk volna fel.

Mit is mondott az igazgató ur? Ah, igen, hogy a bank utaljon át tizezer koronát a Gerő-cégnak.

Mit is írjon, hogyan is írja? Ah, most igazán egészen másra gondolt, — mint a legtöbbször máskor is.

Költő volt mellesleg, amikor az ideje megengedte, vagyis mikor nem kellett a kenyérért robotolnia. Mert a költészet bizony nem adott kenyeret. Az csak amolyan cifra sallang, amiből nem lehet megélni. Neki azonban a mindene ez volt, már tudniillik minden reménye, álma és vágya, minden törekvése és minden szó-rakozása. Ez az egy volt a világon, amit mindennél jobban szeretett, amit mindennél többre becsült. A költészet. Dalt fagni a sötét éjszakáról, megénekelni a nap aranyos fényét, verset írni a mezőkről, a zöld fákról, a virágokról, ah, ez oly szép, oly fölemelő, oly magasztos valami. Isteni adománynak tekintette ezt a tudományát és nem panaszkodott soha, ha bármily bánata volt is, ez mindenben

A végrehajtási novella.

Ezután megkezdtek a végrehajtási novella tárgyalását.

Nagy György: Sérelemnek tartja a törvénynek azt a részét, amely a könyvtárak lefoglalására vonatkozik. Az a része is helytelen a törvénynek, amely szerint az Ausztriában megítélt követelésekre itt Magyarországon minden felülvizsgálat nélkül rendeli el a végrehajtást. Felesleges még ilyen törvény által jobban hozzáfűzni az országot ahhoz a megfertőzött államhoz, ahonnan csak baj és csapás háramlik ránk.

Elnök: Külföldről lévén szó, tessék megválogatni a kifejezéseket.

Nagy György: Ausztriáról beszéltem.

Elnök: Az mindegy.

Nagy György: Belátja, hogy helytelenül fejezte ki magát, tudniillik, nagyon enyhe kifejezést használt.

Elnök: Nagy György képviselő urat ezért rendreutasítom.

Az özvegyek nyugdíja.

Nagy György: A nyugdíjasok és özvegyek nyugdíját az új törvény nem óvja, e téren is a régi állapotot kell fenntartani.

Eber Antal: Hiábavaló dolog. Nagy György: Eber Antal, akit az isteni gondviselés egy nagy bank élére állított.

Bródy Ernő: Az isteni gondviselés és a jelzálogbank.

Nagy György röviden befejezi felszólalását. Kijelenti, hogy a javaslatot elfogadja (A szónokot számosan a függetlenségi pártból is megéleljük.)

Kelemen Samu: Veszedelmesnek tartja a javaslatot, mert egy üstbe forjja a leellentétebb érdekeket és minden jogászai töreség nélkül ront neki a legalapvetőbb gazdasági berendezkedéseknek. A maga részéről híve a kisemberek védelmének, de nem óhajtja őket bizonyos jel-szavak miatt téves intézkedésekkel kijátszani. Egy tömege van a kisembereknek, az egészséges hitel nélkül, a váltóadósságok mocsarába fognak süllyedni. A külföldi, hasonló irányú reformokat ismeri és

megvisszavonta, mindenért kárpótolta. — Hátha még úgy ideje lett volna az írásra. Ha nem kellett volna ott ülnie az irodában és írni a leveleket, a szürke, mindennapi üzleti leveleket, amelyek nem tudták érdekelnit, amelyek nem tudták lekötöni a figyelmét egy percre sem. Ha úgy irhatott volna akkor, mikor megvolt hozzá a hangulata, mikor csak úgy özönlöttek a gondolatok az agyában, mikor az egész teste lázas volt, amint átérezte azt a képzletben alkotott történetet. Mikor az agya kábult volt a gondolatoktól, mikor a két karja önkéntelenül is aláhullott, mikor a feje akarat nélkül is lehajolt és ő meglepedkezve róla, hogy egy szürke, poros irodában ül, hogy előtte levelek és akták hevernek, amelyeket el kell intézni, álmokat látott, csodás, káprázatos, gyönyörű álmokat, amelyekben tündérvárak fordultak elő, csodásan szép tündéraszonyokkal. Ezekről a tündéraszonyokról dalt írni. Bűvös bájos, csengő rímekbe foglalni ezeket az aranyhaju, csodás tündéreket, amint a csipkés, hőselyem párnájukon fekvő, földi emberről álmodoznak, bátorról, erősről, edesszavuról, aki a ringó, karsu derakukat átfogja két erős karjával, aki a kis piros ajkukat csókkal zárja le — és ők üdvözülten szívják magukba a földi boldogságot... Bűbajos, csodás költemény lett volna belőle!

Megragadta a tollat, írni akart. — Csengős, csodás rim jutott az eszébe...

arra az eredményre jut, hogy a Ház előtt levő javaslat készítői még ezeket a külföldi törvényeket sem tanulmányozták lelkiismeretesen.

Simonyi Semadam Sándor a javaslat mellett szólal föl.

Németh Imre a magántisztviselők érdekében beszél. Kívánja, hogy a foglalatást a magántisztviselőkkel szemben is olyképp szabályozzák, mint a köztisztviselőknél történt.

Rakovszky István elmondja a javaslat történetét. Lázás sietséggel hozták ide a javaslatot, mert azt mondták, hogy annak rendelkezései sürgősek. Most azonban az igazságügyminiszter olyan pótlást adott be, hogy még egy esztendőig a régi törvények maradjanak éleiben. A maga és a néppárt nevében módosítást nyújt be a 27-ik szakasz ellen.

A vitát ezután megszakították és Szmracsányi György előterjesztette interpellációját a gázgyári sztrájk dolgában. Az ülésnek erről a részéről más helyen tudósítunk.

Debreczen villanyvilágítása.

Szeptemberben meg lesz.

Kazánpróbák a telepen.

Még csak rövid, alig néhány hónap telik el s Debreczen utcáit már hatalmas villanyos ivilámpák fogják bevilágítani. A villanyos telepen már serényen folynak a munkák s ma már arról értesülünk, hogy az előkészületek annyira állanak, hogy szeptember havában már meg is lesz a villanyvilágítás Debreczenben.

Polgár Zsigmond iparfelügyelő ma kint járt a telepen s meggyőződést szerzett arról, hogy a kazán-munkálatok már teljesen előrehaladtak. Egy kazán már teljesen készen áll s az áramot is fejlesztik. A másik két kazán is be lesz fejezve a leg-

De amint a papírt a kezébe vette, — az előtte fekvő, előbb még oly üresnek, tisztának látszó lapot — hát az tele volt írva apró, tömört sorokkal C. kereskedő panaszkodott benne, hogy az utolsó-nak szállított áru nem felel meg teljesen a minőségnek, amelyet kért.

Igazán nem tudják, hogy törénhetett, igyekezni fognak, hogy legközelebb legjobban megfeleljenek az igényeinek.

A levél el van intézve.

Ah, ha most irhatna, most, most! Ugy látja, mintha zöld erdőben járna, csupa hatalmas terebélyű, lombos fát lát, kis madarak énekel halja, s ott a fák között, ott, ahol legsűrűbb, lát egy fehérruhás, lebontott haju leánykát. Vad-roszákból font koszoru van a hamvasszőke fején és énekel egy bus, szomorú dalt, oly szivettépően, oly meghatóan. Föl-föl-sir a dala, mintha valakit szólította, mintha a nevét kiáltaná valakinek. Ezt a fehérruhás, lebontott haju leányt kell megénekelnie, amint a hűtlen kedvesét hívja vissza epedő, sóvárgó, kesergő dallal, a mint az erdőnek, a rengetegnek zokogja el a bánatát, a mint a vad-roszákból font koszoruja minden egyes szálát széttépi, amint a lebontott, csodás szőke haját szakgatva, ákokat szór arra, akinek, ha álos gyűlöletet is érezve iránta a szívében, a karjaiba szeretne omlani... Megesodálnak ezt a dalt, bámulnák őt érte, ha leírná, oly tisztán csengő lenne annak min-

közelebb s ugyanakkor üzembe lép valamennyi.

Egyelőre csak az oszlopok állanak az utcákon, de néhány hét múlva már a hatalmas ivlámpák is ott fognak ékeskedni.

A protestánsok sérelme.

A pápa enciklikája ellen.

Egy interánus egyházmegye tiltakozása.

A protestáns egyházakat komoly akcióra szólította az a pápai enciklika, a melyben X. Pius pápa fölháborító sértést követett el a vegyes házasságok intézménye ellen.

Mint Balassagyarmatról táviratozzák, a nógrádi ág. hitv. ev. egyházmegye közgyűlése, a melyen Laszkár Gyula egyetemes felügyelő és Baltik Frigyes dr. püspök is résztvettek, Beniczky Árpád országgyűlési képviselő s Hrk János főesperes elnöklésével foglalkozott a pápai brevével.

Sztranyaszky Sándor dr. surányi felügyelő beszédet mondott, melyben azt hangoztatta, hogy a pápa által kibocsátott a vegyes házasságból született gyermekek törvénytelennek való kimondását és a vegyes házasságnak ágyassággá való minősítését tartalmazó enciklikája ellen fel kell, hogy emelje az egyházmegye tiltakozó szavát és kifejezze megbotránkozását afelett, hogy a sötét középkorba illő, minden nemesebb emberi érzést sértő rendelkezések a műveltség mai korában napvilágot láthattak.

Arra kéri az egyházmegyei közgyűlést, hogy tiltakozó indítványát jutassa el az

den szava. Igen, igen, irni akar, irnia kell, kell, hogy most irjon . . . ! Megragadja a tollat és ír. De amint az első szót leírva látja, kétségbeesetten kap egy kis tollkése után. Nem vette észre, hogy versét a Sarkadi testvérek cégnek adott válasz levélre akarta írni.

Annak az egy szónak nem maradt meg nyoma a papíron, de az erdő eltűnt, a fehér ruhás, vadvirág-koszorus szőke leányval együtt . . .

Az ég ma oly csodásan oly gyönyörűen kékszinű, nincs egy csöpp felhő sem rajta. Vaj mi lehetett ott mögötte, takar e igazán valamit az a csodás kékség? Azt mondták neki, hogy mese, mit takarna, mi lenne mögötte. — hiszen csak levegő, csak levegő mind az a kék, az a gyönyörű kék ég csak levegő, nincs mögötte semmi. Sem a kis hófehér szárnyu angyalkák nincsenek ott, sem pedig, jaj, azt mondták, hogy, hogy Isten sincs mögötte . . . Azt mondták, — de nem igaz! Nem hiszi, nem hiheti, nem akarja hinni, nem lehet igaz! Kell, kell, hogy legyen Isten mögötte, van, van Isten mögöttel . . . Nézi kétségbeesetten, rámered az égre. Nézi a kékséget, a levegőt, a semmit és kezd elötte kibontakozni az igazság. Igen, igen, így van, így kell, hogy legyen! Ezt dalba szedni, ezt megénekelni, az egek gazságát. Tisztán látni hát végre, tudni, hogy mi az a kék, az ég, a fevegő, tudni végre az igazságot, hogy mi van mö

gyházmegye közgyűlése elé a kerület utján és kéri fel arra, hogy tegye meg a szükséges lépéseket és hasson tekintélyével oda, hogy a magyar kormány részéről nemcsak a protestánsok ellen irányuló, de a hazai törvényeket és a morált is mélyen sértő pápai rendeletre a méltó válasz megadassék.

A közgyűlés az indítványt magáévá tette.

A gázgyári sztrájk.

Ninos még közeledés.

A Házban interpelláltak.

A budapesti józsefvárosi gázgyári sztrájk egyelőre még egyetlen lépéssel sem jutott közelebb a megoldásához. A műszaki katonák egész éjjel serényen dolgoztak, a lámpgyújtogatók úgy végezték kötelességüket, mint más napokon és rendezavarás egyáltalán nem történt.

Lesz e közeledés?

A sztrájknyán megint a régi kép fényre örök kezdődik a sztrájkoló beözönlése. Tömegesen jönnek a Herminaton levő „Zöld vadász”-hoz címzett vendéglőbe, amelynek minden asztalát ellepik. A tegnap történeteket beszélnek meg és remélik, hogy a mai napon már történik közeledés. Azt hiszik, hogy Pató Sándor országgyűlési képviselő, aki a mai napon értekezik az igazgatóság tagjaival, hoz nekik majd olyan híreket, amelyek megnyugtatók lesznek.

Ki volt a sztrájk oka?

Kint a sztrájknyán a munkások egyik vezetője a következőket mondta el: — Mi el voltunk készülve minden rosszra, de nem volt szándékunkban sem sztrájkolni, sem zavart csinálni. Tudtuk ugyanis, hogy az igazgatóság sztrájkba akar kergetni bennünket azért, hogy a

götte . . . Ezt, ezt, ezt kell leírnia, csak gyorsan, gyorsan. Hirtelen megrázkódott. — Utaljon át a Gerő cégnek tizezer koronát!

Az igazgató egy percig csodálkozva nézett a zavartan, pirulva kapkodó ifjura, azután fejcsóválva ment be a szobájába.

Az ifju pedig rámeredt a papírra és gondolkodott, hogyan is írja, mit is írjon. Mindent, mindent elfelejtett egyszerre, úgy érezte, hogy már levelet sem tud írni.

Vége, vége van hát ennek is, hát ebből sem lesz dal. Már látta, már kezdett kibontakozni előtte az igazság, már csak a tollat kellett volna megragadni, már csak írni kellett volna. Csak meg kellett volna kezdeni. Az első szó után már szinte magától ment volna minden. Soha olyan szépet, olyan fenségeset, nem alkotott még ember, mint most ő írta volna. Soha, soha olyan munka még nem készült, soha még ilyen gondolata nem volt, soha ilyen gondolata többé nem lesz. Megzavarták, elűzték, nem hagyták, hogy megírja az égi igazságot . . . !

Két kezébe fogta a fejét, hogy fenn bírja tartani, lehunyta szemét, hogy köny ne látszódjék benne, összeszorította az ajkát, hogy zokogás elő ne törhessen belőle, azután kezébe fogta a tollat és megírta a banknak, hogy utaljon át Gerő N. urnak tizezer koronát a cég számlájának terhére.

Aos Klára.

fővárost elriassa a gázgyárak megváltásától. Ezt tudva, elhatároztuk, hogy bármit kíván az igazgatóság, elfogadjuk, mert a mi érdekünk is a gázgyárak megváltása és szociális szempontból is nagyfontosságú érdek. Éppen ezért a két héten át tartó tanácskozás alatt mindenben alávetettük magunkat az igazgatóság minden kívánságának.

Meddig dolgozhatnak katonáék?

Arra a kérdésre, hogy képesek e katonák huzamosabb ideig gázt termelni, így felelt:

— Kizártnak tartom. Azt a hőiséget, amely a fűtőházakban van, csak edzett, hozzászokott emberek bírják ki. Három évvel ezelőtt megpróbálták már katonákkal, később vidékről hozott napszámosokkal, de egyik sem bírta ki.

Az interpelláció.

Szunrecsányi György képviselő sürgős interpellációt jegyzett be a belügyminiszterhez. Kérdi: van-e tudomása a belügyminiszternek, hogy a világitómunkások országos szövetsége a kifejtett terror miatt sztrájkba lépett.

Hajlandó e a miniszter intézkedni, hogy a sztrájk elfojtassék?

Örült a debreceni vasutállomáson.

Ribilló a pályaudvaron.

Orosz nótákat énekelt és táncolt.

A máv. debreceni pályaudvarán ma délelőtt egy dühöngő örült óriási izgalmat keltett.

A szerencsétlen embert Janoschecky Petrónak hívják, Galiciából származott napszámos, aki Debreczenből el akart utazni ma délben. Egy darabig nyugodtan üldögélt a pályaudvar III. osztályu várótermében, azonban egyszerre ültéből hirtelen felugrott és érthetetlen nyelven kiabálni kezdett. Majd alá s fel futott a teremben és az ujjában állókat ütlegelni kezdte. Aztán kirohant a peronra. Ott táncolni és dalolni kezdett orosz nyelven. Ki akart szaladni a sinek közé, azonban ebben már többen megakadályozták. Örjöngése azért tartott tovább, kiragadta magát azok karjaiból, akik megfogták és vérben forgó szemekkel futott végig a peronon. Közben a haját tépte, vagy fenyegedődzött.

A pályaudvar személyzete telefonált a mentőkért, akik gyorsan megérkeztek az állomásra és a dühöngő örültet megkötötték s beszállították a rendőrségre, ahol a rendőrorvos megvizsgálta és a kórház elmebeteg osztályára internálta.

SZÍNHÁZ

— Tarka színpad a Bikában.

Végre egy szerencsés kezű kabaré igazgató, aki tudja, hogy mire is van szüksége a debreczeni közönségnek s aki a mellett, hogy kifogástalan, elsőrendű társulatot szervez, arra is ráér, hogy mint pompás színész maga is mulattassa a közönséget. A Bike-szállóban, tegnap óta működő Sarkadi féle művészársaságról van szó. Igazi kabaré attrakciók foglalnak helyet s első sorban ott áll Gyárfás Dezső a vidéki nagy városok közönségének kedvence aki eljött, hogy Debreczenben is a maga

számára hódítsa meg a közönséget s ez már az első csapásra sikerült is neki. Saját műsorával jött ide s azzal aztán brillírozik is, de nagy sikerei vannak Reveró Prosperónak a kitűnő hangszer utánczónak. A morvai kettős a zene excentrikusok Kilián Margit kuplé énekesnő nagy érdeklődésre tart igényt. Sarkadi művészi előadásban mutatja be a maga sikerült számain. A társulat minden egyes tagja kifogástalan.

Sennyey báró szipkája.

A kedélyes végrehajtó.

A kellemetlen tisztelő.

A debreczeni ügető-versenyek idejében történt ez a végtelen jóízű, kedélyes história amely, ha már nem is annyira aktuális, de mindenesetre fölötte mulattató és kitűnő, találó képet nyújt arról, hogy milyenek kell lenni egy igazi urnak s hogy mint lehet valaki a béketűrő udvarias és konziliáns, ha az illető mindjárt egy magyar mágus is.

A Bika-kávéház volt a színhelye az alábbi történetnek, a szereplő személyei pedig Sennyey István báró, az ország egyik leghíresebb gavaléria és sportman-ja, no meg a zsirardi kalapos, jámborra hívott ábrázatu-végrehajtó.

Szombaton este, az ügető versenyek előtti napon, a báró, egyszerű fekete ruhájában kedélyesen csevegett néhány barátjával, majd egyszerre félrehívta Loránt Józsefet, a verseny-egylet titkárát, hogy a másnapi verseny esélyeiről beszéljen, mert a báró lovai is futottak.

A kávéház oszlopához támaszkodva hallgatta Sennyey báró a titkár jelentését, amikor is megjelenik a második számú szereplő: a zsirardi kalapos végrehajtó ur, aki a végrehajtók országos kongresszusára szakadt ide azon a napon, az isten tudja honnan. A lényeg azonban, hogy megjelent s mint egy vérbeli végrehajtóhoz ilik, határozott lépésekkel a kávéház belsejébe rontott, egy piros zsebkeendővel megtörölte, a hivatalos funkciók alkalmával veszélyes jelzőknek oly sokszor kitett becsületes fejét s a báró elé érve a sommás eljárás kurtaságával szólott oda.

— Egy szipkát mester, egy szipkát.

Sennyey báró szó nélkül a belsejébe nyult, kivétt egy valódi két krajcáros kávéházi szipkát és az előkelő idegen felé nyújtotta.

— Tessék egy szipka.

Ugyanekkor ért a kis csoporthoz Weissenbacher Aladár, a pesti egyelet titkára, s úgy látszik, fontos mondanivalója volt, mert már néhány lépésnyire homályosan szólott oda.

— Méltóságos uram . . .

A zsirardi kalapos ur éppen akkor igazította a bárótól kapott szipkát, saját végrehajtói szájába, ezt azonban zavarában majdnem lenyelte, amikor meghalotta, hogy a báró ő szipkát kért s akit pincérnek nézett méltóságos ur, a még hozzá — Sennyey István báró. A szópokát

természetesen kinjában egészen összerágta s hajlongva kért bocsánatot a bárótól, aki mosolyogva mondta:

— Nem tesz semmit, hiszen magtörtént ez már más emberrel is.

A végrehajtó, a meghatottságig el volt ragadtatva a báró uri modorától s boldogan tette el a szipkát — bizonyosan emlékül.

Aki azt hiszi, hogy ennek a történetnek most vége van az alap san téved. Sennyey báró egy nagyobb társasággal, későbbben az étterembe vonult s a cigány mellett egyszerre csak ott termett a végrehajtó s ugyancsak nagyokat énekelt. Egyideig csak türték, későbbben azonban odament Sennyey s békés hangon kérdezte, hogy minek zavarja az ő társaságát.

— Nagyon megszerettem a báró urat — válaszolt boldog mosollyal a végrehajtó s ennek fényes bizonyítékát is adta, mer: akárhova is ment Sennyey, mindenütt nyomába volt míg végre — a báró menekült el előle, mondván:

— Haza megyek mán aludni, mert ez az ur csupa barátságból még — lefoglal

Véres szerelmi dráma Debreczenben.

Öngyilkos szerelmesek.

A Tégyláskert szenzációja.

Véres szerelmi dráma történt ma hajnalban Debreczen város kültelkén, a Tégyláskertben. Két ifju dobta el magát az életet, mert szerelmüket reménytelennek hitték.

A véres szerelmi drámáról és részleteiről a következő tudósításunk számol be.

A Tégyláskert hátsó részén a Balogh-féle téglavető munkásai ma hajnalban négy órakor, alighogy a munkába kezdtek, két hatalmas lövés zsjára lettek figyelmesek. Rosszat sejtve futottak a fegyver dördülés irányába és csakhamar az utazéli árokpártján két vértől borított emberre akadtak. Az egyik férfi, a másik nő volt. Közél mellettük egy hatlövetű revolver hevert.

Az előzetett munkások a két véres testben Dihen Sándor tizenkilenc éves téglagyári munkásra és Magyar Julianna tizenhét éves leányra ismertek.

Ballai József téglagyári felügyelő nyomban telefonált a mentőkért, akik nemsokára megérkeztek és bekötötték az öngyilkosok vérző sebeit.

Amikor az öngyilkosok magukhoz tértek, mindjárt kihallgatták őket. Szakgattott beszéddel adták elő, hogy szerelmesek egymába és mert szüleik ellenezték egybekelésüket, közösen elhatározták, hogy megválnak az élettől.

E célból tegnap Dihen Sándor revolvert vett és ma hajnalban ott az árokpártján előbb a leányt, aztán pedig önmagát lőtte mellbe. A szívre célzott Dihen Sándor, azonban a gyilkos golyó célt tévesztett és mindkettőjüknek a szíven alul hatolt be a testbe.

A mentők beszállították az életunt szerelmeseket a kórházba, ahol Berencsy Zoltán dr. vette őket gyógykezelés alá.

Allapotuk nagyon válságos és épp ezért még a délelőtt folyamán kihallgatta őket Tóby István dr. vizsgálóbíró.

A lengyel király rokona.

Szobieszki János utolsó sarja.

A bécsi rendőrség érdekes családi ügyben kezdte meg a vizsgálatot. A magyar vonatkozásai miatt is érdekes ügyben egy hölgyről és annak fiáról van szó. A hölgy azt állítja magáról, hogy őt a grófi cím illeti meg és pedig teljes joggal, a fia pedig be akarja bizonyítani, hogy Szobieszki János lengyel királynak, Bécs híres felszabadítójának utolsó sarja. Az anyja, aki Perényi Róának, illetve Póder grófnénak nevezi magát és a fiu, Póder Károly „gróf”, azelőtt Magyarországon laktak és azért mentek Bécsbe, hogy a jubileumi év alkalmából a királytól kieszközöljék, hogy Szobieszki János lengyel királytól való leszármazásukat, illetve a vele való rokonságukat szentesítse.

E célból előbb Rajner és Frigyes főhercegekhez, továbbá Mária Annunziata és Izabella főhercegnőkhöz fordultak azzal a kéréssel hogy a grófi címük és a királyi leszármazásuk szentesítése érdekében járjanak közben a királynál. Allitások beigazolására most mindkettőt a rendőrségre idézték, a hol egyértelműen a következő vallomást mondták jegyzőkönyvbe:

— Póder Károly grófnak törvényes dédapja Szobieszki János herceg, a hasonló nevű királynak unokája volt. A herceg 1790-ben, tehát még Lengyelország felosztása előtt, Galiciából Magyarországra emigrált és Pápán telepedett le. Rosenberg báró, a herceg jó barátja, szívesen fogadta az emigránst és mindketten benső baráti viszonyban állottak egy Eszterházy gróf püspökkel, amint ez a Pápán levő Eszterházy grófi arhivum okmányaiól is kitűnik.

A herceg azonban egy Magyarországon letelepedett angol családnak tanácsára a „Póder gróf” nevet vette fel, a mit Lengyelország utolsó királya, Poinatovszky Szaniszló 1795-ben kifejezetten elismert, amiért is a jelenlegi Póder Károly grófi címéhez semmi kétség sem fér. Anyival is inkább, mert atyja is, nagyatyja is ezt a nevet visélték.

Atyja a magyar kultuszminiszteriumban tisztviselő volt és Perényire magyarosította a nevét. Ez alkalommal azonban grófi rangját egészen figyelmen kívül hagyták, amiért lépéseket tett a magyar belügyminiszternél, aki a családi okmányok felmutatását kérte. Azonban ezek az okmányok akkoriban nem álltak rendelkezésre, hanem egy Popács nevű gödöllői családnál voltak.

Az okmányok között volt egy olyan is, amelyben Esterházy Károly gróf kijelenti, hogy az egykor nála lakott Póder gróf az 1815-ben elhunyt Szobieszki Já-

nos herceg személyével azonos. Eddig tart az anya és fiu vallomása. A jegyzőkönyvet most az államügyészséghez tették át és így a bírói eljárásnak lesz feladata, hogy az érdekes adatok valódiságát megállapítsa.

UJDONSÁGOK.

— **Küldöttség Darányi miniszternél.** Kisujszállás küldöttségét vezette ma délelőtt Darányi Ignác földmivelésiügyi miniszter elé P. Ábrahám Dezső orsz. képviselő. A kisujszállási közbirtokosság nagyobb legelőt vett bérbé, amelynek törlesztésére államsegélyt, illetőleg kedvezményt kértek a minisztertől. Darányi Ignác miniszter az ügy megvizsgálását és jóakaratu elintézését helyezte kilátásba.

— **A Csokonai-körből.** A Csokonai-kör titkári ügyeit július 1-től augusztus 15-ig Kardos Albert titkár távollétében Szávay Gyula főtitkár fogja intézni.

— **A huszszorások ellen.** Hajdunánásról jelentik: Az itteni mészárosok és hentések, bár az állatok ára nagy mértékben csökkent, még mindig a régi, drága árért árusították a húst. Ezt a város értelmesebb polgársága meguntta és husfogasztó szövetkezetet létesített minden háztartási támogatás nélkül. A szövetkezet kitűnően prosperál és Hajdunánáson a jómarhahus kilója 96 fillér, holott eddig a legrosszabb minőségű hus kilója 1 korona 30 fillér volt. Továbbá árleszállítás is biztosra vehető, mert az állat ára is alább száll. Ennek következtében a mészárosok és hentések is kénytelenek a húst olcsóbban számítani s a szövetkezet áraihoz mérten adni, hogy vevőkre tehessenek szert.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszter ma érkezett leiratával jóváhagyta a „Debreczeni Gazdakör” alapszabályait. A pincérszakegyet szabályozást módosította, míg a Hajdumegye és Debreczen városi tüzoltó szövetségének új alapszabályait nem hagyta jóvá, ellenben tanulmányozás céljából a régi szabályokat kérte felküldeni. A tanács ma terjesztette fel az alapszabályokat.

— **A színház javítása.** Oláh Károly tanácsnok előterjesztésére a tanács utasította Aczél Géza főmérnököt, hogy a színháznál szokásos javításokat szeptember hó 1-ig eszközöltesse.

— **Jelek az égen.** Koppenhágából táviratozzák, hogy tegnap este naplenyugta után a légkör felsőbb rétegeiben igen erős sárgás fény volt észrevehető. A fény követte a napot és olyan intenzív volt, hogy mesterséges világítás nélkül is lehetett olvasni. A tünemény eddig még nincs tudományosan megmagyarázva, csak azt tudják, hogy az említett fény igen magas napreflexeket idézett elő a felsőbb levegőrétegekben. A Koppenhágából jelentett rendkívüli légköri tüneményt a múlt éjjele Berlinben is megfigyelték. Az égboltozat nagy kiterjedésben vörös és sárga fényben ragyogott. A föld színétől körülbelül 82 kilométernyi magasságban ragyogó éjjeli fellegeket figyelték meg, feltűnően éles körvonalakkal, ami nagy ritkaság. Königs-

bergből, valamint a Keleti-tenger partvidékének számos helyéről érkezett jelentések szerint ott is észlelték a tüneményt, amely igen hasonló az északi fényhez, de azzal mégsem azonos.

— **Mexikói felkelés.** Egy Newyorkból érkező távirat szerint a mexikói kormány a felkelőket elfogatta s valamennyit agyonlőveti.

— **A felesleges bánásmód.** A kihágási bírósághoz ma délelőtt egy pirosképű, fiatal menyecske állított be.

— **Panaszt tenni gyűttem a házasság ellen.** — mondta a kihágási bírónak, aki megkérdezte:

— És aztán mi a panasza?

— Hát az, hogy már nagyon is fölösleges bánásmód az, ahogy az uram bánik velem.

A vallatás alatt kitűnt, hogy a pozsgásképzű menyecskének az ura — tenyere ellen van kifogása. Oda is mondta neki a bíró:

— Ha ilyen nagyon fölösleges bánásmódban részesíti az ura, hát menjen ügyvédhez?

— Minek?

— Indítsa meg a válópórt.

— Mit gondol a tekintetős ur! Hiszen szeretöm én az uramat, ha ver is...

— Hát akkor minek panaszkodik?

— Csak azért kéröm — felelt a menyecske pirulva, — hogy tessék becitálni maga elé és megpirongatni, hogy nem mindég esik ám jól az asszonynak az a fölösleges bánásmód...

— **Pusztul a kölni dóm.** Kölnből táviratozzák, hogy a híres kölni dóm már teljesen pusztulásnak indult. Gyors munkával igyekeznek a híres templomot az enyészettől megmenteni.

— **Új ügyvéd.** Dr Schwarc Arthur ügyvédjelölt jó sikerrel letette az ügyvédi vizsgát. Az új ügyvéd Debreczenben nyitja meg irodáját.

— **Az új biblia.** A református egyháznak évtizedes törekvése volt az, hogy az avult nyelvezetű biblia helyét, egy az újabb magyar nyelv igényeinek megfelelő bibliát adjon a nagyközönség kezébe. A biblia-reviziót a „Brit és Külföldi Bibliatársulat” vette kezébe és a munkával most-kés ültek el. Az új biblia címe a következő: Szent Biblia, azaz Istennek Ó- és Új-Testamentumában foglaltatott egész Szent Írás. Magyar nyelvre fordította Károlyi Gáspár. — Az új biblia az 1867-iki kiadásnál az Ó testamentumban 72 lappal, az újban 18 lappal rövidebb. Ára 2 korona.

— **A zsidó templom betöréséről.** Jelentették, hogy a debreczeni Deák Ferenc utcai izraelita templomban tegnapelőtt éjszaka betörők jártak, akik azonban nem vihettek magukkal semmi értékes dolgot, részben, mert megzavarták őket rablási tervük végrehajtásában, másrészt pedig, mert a falba illesztett Wertheim-szekrény, amely Bárany Henrik hírneves debreceni műlakatos telepéről került ki, ellenállott a betörők fufangjának. A rendőrség erélyes nyomozást tett folyamatba, hogy a tetteseket kézrekerítse. A tegnap este tartott

razzián negyvenhat gyanus egyént állítottak elő, akik közül tizenegyet letartóztatnak. A letartóztatottak között van Klaszovits Gyula notárius betörő is, akiről azt hiszi a rendőrség, hogy a templombetörést ő követte el. Egyébként a miskolci rendőrkapitányságtól tegnap értesítés érkezett a debreczeni rendőrségre, hogy az ottani zsidótemplomba is ugyanolyan módon hatolt be valami vakmerő betörő. Nem lehetetlen, hogy mindkét betörést az elfogott Klaszovits követte el, aki a debreczeni rendőrségen eszközölt kihallgatása alkalmával konokul tagadott. A nyomozást folytatják.

— **Rosszultt vízfordás közben.** Varga István 15 éves vízfordó fiu, Bihar-telepi lakos, ma délelőtt a Gólya-utca 14. számú ház udvaráról vizet hordott, miközben hirtelen rosszul lett és eszméletlenül terült el a földön. A mentők beszállították a kórházba, azonban eddig még nem nyerte vissza eszméletét.

— **Egy játékbank bezárása.** Oztendéből táviratozzák, hogy az ottani játékbankot a hatóság bezáratta. Az az 500 ember, ki a bank bezárása folytán kenyér nélkül maradt, ma tüntetett a bank igazgatója ellen.

— **Halálos összeütközés.** Ma reggel a Csapó- és Rákóczi-utca sarkánál Simon György földbirtokos kocsjá, melyen Tóth Zsigmond kocsis ült, nekiment Lajter Ferencné Gerébi-telepi lakos két kerekű talyigájának. Az összeütközés oly erős volt hogy Lajter Ferencné kisesett a talyigából és a szekér kereke keresztül ment rajta. Eszméletlenül állapotban szállították be a mentők a kórházba. Állapota oly súlyos, hogy életben maradásához nagyon kevés remény van. A rendőrség Tóth Zsigmond kocsis ellen az eljárást folyamataiba tette.

— **A perzsa forradalom.** A Berliner Tagblatt jelenti Teheránból: — Liakow orosz kozákezeredes, kit a sah a város kormányzójává nevezett ki, tevékenységével, mint a város egyetlen ura, még arra is kiterjeszti, hogy rendeleteket ad ki az utcák tisztogatásáról, a kenyér és hus eladásáról és a bérkocsi állomásokról. Rendeletei a lakosságot nagyon elkeserítik. Híre jár, hogy a kozák dandár létszámát 25.000 emberre akarják emelni, aminek a költségeit a liszt és cukoradóból fedezik. Jellemző, hogy Oroszország az adó felemeléséhez beleegyezését már előre megadta.

— **Potockiné kegyelmet kér.** Bécsből táviratozza tudósítónk: Egy lengyel könyvnyomtatásos laptudósító közli, hogy gróf Potocki Andrásnak, a meggyilkolt helytartónak özvegye, mielőtt Franciaországba utazott, gyermekei gyámjának, gróf Tarnovszkinak egy felségfolyamodványt adott át azzal a kérdéssel, hogy a lengyel kormány után juttassa el őt felségéhez. A folyamodványban a helytartó özvegye kegyelmet kér férje gyilkosának, akit a törvényszék tegnap halálra ítélt.

— **Elfogott tolvaj.** A napokban Nagy János debreczeni lakostól százötven korona értékű ruhaneműt lopott el ismeretlenek.

HARABÉCZY FEST, MOS, TISZTÍT
DEBRECZEN, SZÉCHENYI-UTCA 42.

retlen tettes. Nagy följelentése alapján a rendőrség megindította a nyomozást. — Szóts Lajos rendőrbiztosnak tegnap sikerült a tolvajt Kovács Sándor bösözrményi illetőségű oszavargó személyében elfogni. Az elfogott tolvaj beismerte a lopást és ma délután átkísérték a kir. ügyészség fogházába.

— Szerelmes hercegnő. Bécsből jelentik nekünk, hogy Fürstenberg Amália hercegnőnek és Koszián főhadnagynak házasságkötésébe a hercegnő hozzátartozói már belenyugodtak és így a házasság most már elhatározott dolog. A főhadnagy jelenleg Pilsenben állomásozik, míg a hercegnő Bécsben lakik. Az első és második egyházi kihirdetés most vasárnap és hétfőn történt meg mindkét helyen, míg a harmadik a legközelebbi vasárnapon kerül sorra. Az esküvőt július első felében akarják megtartani.

— Megégett leány. Szemere Róza Teleky-utca 76. szám alatti lakásán tegnap este az udvaron feküdt le aludni. Valaki véletlenségből, vagy tréfából egy égő cigarettát dobott az alvó leányra, akinek ruhája azonnal tüzet fogott és mire fölérte, akkorára már súlyos égési sebeket szenvedett. Szülei beszállították a megégett leányt a kórházba.

— Lemoine megszökött. Bukarestből táviratozzák, hogy ott semmit sem tudnak arról, hogy Lemoinet, a híres gyémánt csalót Constanzában letartóztatták volna.

— Zivatarok Franciaországban. Párisból táviratozzák: Különböző vidékekről heves zivatarokat jelentenek. Lure-et-Lore megyében a termés elpusztult. Villámütések számos tüzesetet okoztak. Egy földmivest a villám agyonsújtott.

— Debreczeni ingatlanok forgalma. Bőr Ferenc és neje Biró Juliánna veszik a debreczeni 8042 számú tjkvben foglalt 120 négyzetöl májorsági földet Katona Lajos és neje Győri Erzsébetől 2600 kor. — Barta János és neje Bona Mária veszik a debreczeni 9577 sz. tjkvben foglalt Morgó-utca 33 sz. házat Faragó István és neje Lugosi Esztertől 3600 kor. — Durs János és neje Dancsi Juliánna veszik a debreczeni 695 sz. tjkvben foglalt Meszena-utca 22 sz. házat Gutfreud Sámueltól 5600 kor. — Raucherer József és neje Leitner Irma veszik a debreczeni 2722 sz. tjkvben foglalt Erzsébet utca 4 sz. házat izr. Padluszányi Zoltánné és társaitól 13000 koronáért. — Gőz András és neje Szűcs Erzsébet veszi a debreczeni 3904 sz. tjkvben foglalt 696 négyzetöl Boldogfalvi-kerti szőlőt Dézsi Sándor és nejétől 4100 kor. — Szabó Péterné Posta Sára veszi a debreczeni 1544 sz. tjkvben foglalt 3 hold 900 négyzetöl ondódi földet Kovács Jánostól 4100 koronáért.

— Elveszett egy kávé színű, himagár. Felkérem a megtalálót, hogy a kutyát adják át Publik Ernő tűzoltóparancsnoknak.

— A gyermekhalandóság a nyári hónapokban éri el tetőpontját, mivel ilyenkor szokott a friss tehéntej leggyakrabban megártani a gyermekeknek, s idezi elő az u. n. nyári hasmenéseket, melyeknek évenként 40.000 gyermek esik áldozatul Magyarországon. E veszélyt elkerülendő, legajánlatosabb a friss tejet teljesen megvonni a gyermektől és azt, az ez esetekben legmegbízhatóbbnak bizonyult Nestlé-féle gyermektápliszettel táplálni. Ez a tápláló szer tisztán alpesi tejet tartalmaz és vízzel felfőzve, egy jóízű és

minden gyermek által kedvelt tökéletes gyermektápláló szer nyújt, elhárítja és megszünteti a hasmenést és elősegíti az izmok és csontok fejlődését.

— Beiratkozás a polgári fiú iskolába. A debreczeni négy osztályú nyilvános magán polgári fiúiskolába (Abeles intézet, Széchényi-u. 23. I. em.) a jövő tanévre szóló beiratkozásokat naponta d. e. 10—12 ig, d. u. 3—5-ig fogadja el az igazgató.

— Zöld tűzoltó, Tóni néni, valamint Gerő József komikus összes műsor számai gramofonlemezeken is kapható Aczél Henrik modern antiquáriumban Piacz-u.

— Fürdőző közönség figyelmébe. Női kala okhoz 1—3—4—5 darab számára alkalmas szép kivitelű és tartós dobozok kaphatók Dávidházy Kálmán és Társa dobozgyárában, Fűvészker-t-u. 9.

— Postadobozok és női ruha szállításra alkalmas mindenféle doboz kapható Dávidházy Kálmán és Társa dobozgyárában. Ugyanezek árusítatnak gyári áron Schwarz nővérek dohánytözsdejében Piacz u. 14.

— Fráter Lóránt műsorából „akit én szeretek” című gyönyörű új magyar dal, ének és zongora 2 koronáért kapható Aczél Henrik modern antiquáriuma könyv, papír és zeneműkereskedésében, Piacz utca.

— Olla! a legtökéletesebb gumi különlegesség, nem szakad s így feltétlenül megbízható. Főraktár: Schön Sándor Debreczen Piac-utca 12. Stencinger ház. Keztyű, kötszer- és orvosi műszertára.

— Új virág és festő minták nagy választékban, kölcsön kapható Thaisz Arthur papírnagykereskedésében „Bika” szálloda mellett.

— Gummi különlegességek Györfi Sándor kötszerésznél Simonffy u. 2. sz. a.

— Valódi amerikai és angol tennis lapda verők (rakettek) lapdák, hálók és teljes tennis pálya felszerelések a legjutányosabban Mentze Henrik áruházában Kossuth u. 4. szám.

— Pénz, szivar és cigarettatárcsák, női kézi táskák, kézi bőrdöngők, utazási kellékek és piperecikkek a legolcsóbban beszerezhető Mentze Henrik újdonságok áruházában Kossuth u. 4. sz.

— Tüdőbajos gyermekek gyógykezelését felette megnehezítette az orvosnak az a körülmény, hogy a tudomány eddigéig nem rendelkezett oly gyógyhatású szerrel, amelyet gyermeknek adhattak volna. Az utalatos creosot-preparátumok, melyeket felhőtek is csak nagy megfolytatás-el vesznek, gyermeknél nem használhatók. A „Sirolin-Roche” bevezetésével azonban már itt is alaposan segítettek. „Sirolin-Roche” a gy gytárakban kapható, jó szagú és kellemes ízű szirup, melyet a gyermekek szívesen vesznek és megemésztenek. Ezen szer gyógyhatása számos előkelő gyermekorvos nyilatkozata szerint minden kétségen felül áll. A lesóványodott, sápadt kicsinyek már rövid használat után jó étvágyat és piros pozsgás arciszint kapnak. Minden gyógyszer-tárban kapható.

— A „Hét” szakácskönyve új bővített kiadásban 5 koronáért kapható Aczél Henrik modern antiquáriuma könyv és papírkerekeskedésében, Piacz utca.

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

— Az Uranus mai új műsora. 1. Az Ó és Új Róma látképe. (Eredeti fölvetel) 2. Egy munkás ember szíve. (Életkép.) 3. A pezsgős kut. (Bohózat.) 4. Jó tettért jót várj. (Dráma.) 5. A Lmburgi sajt. (Bohózat.) 6. Marokkói szerelem. (Szenzációs.) 7. Ma érkező újdonság. (Bohózat.) 8 és 9

Műsoron kívül. Műsorváltozás fenntartva. Előadások kezdete este 8 és 9 órakor. Helyárak mint rendesen.

REGENY-CSARNOK.

Az alpesi Vampyr.

41. Regény.

Fájdalom, nem így történt. A gonosz véletlen sokszor kedvez ott az embernek, hol romlása bölcseje áll.

Az apa, ki leányának az általa legbecsülésre méltóbb férjet választotta; az anya, ki megnyugodott benne, hogy a rang és becsületben kitűnő férj oldalán lépett leánya a nagy világba; ki azt hitte, hogy most már a gyermekből nő lett, ki teljes mértékben fel bírja fogni állapotát és követni bírja az ösvényt, mely a szárnyra bocsátott élet leghelyesebb utja leendő: mindkettő nagyon csalatkozott. Nincs az a férj, nincs az a fejkötő, mely megvédje a nőt ballépésektől, melyeket gyermeteg lelke jóhiszeműsége közepett öntudatlanul követ el s melyre rendesen csak akkor eszmél föl, mikor már minden, — minden késő.

A teljes bizalom volna az egyedüli óvszer minden ballépés ellen, ha nem keresné a nő férje hibáiban mentességét bizalmatlanságára; ha inkább elszenvedni volna valamit hajlandó, mint legesekélyebbet is utkolni az előtt, kinek teljes bizalommal tartozik, a balsors így nem férközhetnék be oly könnyen a családok életébe, s nem végződnek szomorú tragédiával az élet ott, hol bizalmas kezdettel sirig tartó boldogság maradhatna.

Vilma, ki nem szerelemből, csak becsülésből és szülei iránti engedelmségből lett Albert neje, kétszeresen rá lett volna utalva a bizalomra ha csak közepeszerű bölcsességgel tudta volna is kormányozni sorsát. De a bizalmatlanság már veleszületett hibája volt, melyet a szülők sem vettek benne észre. Annnyira zárkózott tudott lenni, hogy Andor miatti bánatát melyen elrejtve, azt láthatta, mintha már el is felejtette volna, s reményt költött szülői szívében. Hogy Albertet megtört szíve szíve. Mikor atyja kivánságára ígent mondott, teljesen nyugodt és viganak látszott. Igaz, hogy Andoron nem is volt mit gyászolni, s iránta szerelmet táplálni balgaság lett volna. Azt nem is tette, de azt nem vallotta meg még anyjának sem, hogy Albertet csak becsüli.

Szívét nagyon megtörte az Andortól válás, mely benyomást hagyott az maga után. Ha kiderült is az ifju lélek ismét, de az szinte lehetetlen, hogy ugyanazt a férfit szerethette volna meg, ki jegyesével rövid, de boldog együttlétének tanuja volt, s ki a válás után másfél évig mindennapi látogatás után sem volt képes a melegebb vonzalom egyetlen szikráját is felköltöni e lesújtott szívében. Szülői akarták s Vilmának mindegy volt, ha férjhez csakugyan kell mennie, bárkit állitanak is eléje jó szülei. Csak ők meg legyenek vele elégedve. Ha rajta áll, nem ment volna addig férjhez, a mig valakit úgy meg nem szeret, mint Andort szerette. De rajta nem állt. Férjhez kellett mennie, ha nem akar újabb but okozni atyjának, kit nagyon szeretett.

A jó bánásmód és forró őszinte szerelem, melylyel ők az őrnagy körülvette, megnyitotta szívét iránta; maga is azt hitte, hogy jobban és másképp férjet nem is lehetne szeretni. Nem is volt benne egyéb hiba, csak hogy a jó lélek nagy csalódásban ringatta magát, s nem próbált őszinte lenni, még saját énjéhez sem.

(Folyt köv.)

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcs E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1908 július 2

Készáru 25 drágább, határidők nagyon szilárdak.

1908. októberi buza	11.16. - 17
1908. áprilisi buza	-----
1908. májusi buza	-----
1908. áprilisi roza	-----
májusi roza	-----
1908. októberi roza	9 21. - 22
áprilisi zab	-----
1908. májusi zab	-----
októberi zab	8.43 - 44
1909. májusi tengeri	7.06. - 08
1908. júliusi	7 13. - 14
1908. augusztusi tengeri	7 21. - 22
1908. augusztusi repce	-----

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplomba zár.
Szönyegek, Fügönyök, Ágy-
és Aszta terítők, Butorszöve-
tek, Viaszos vászon, Linóleum
óriási raktára!

Hajdusági Bajuszpedra

Szép a bajusz

a híres
HAJDUSÁGI PEDRO-vel.
Elismert legjobb különle-
gesség a bajusz növeszté-
sére és ápolására, mely meg-
nem avasodó zsirmentes
növényi balzsamos anya-
gokból készül.

Hatása gyors és biztos
Törvényesen védve.
1 doboz 50 fillér, postán
csak 3 doboz küldetik 2
kor. 15 fillér, bérmentve
utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész.

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
„Arany egyszaru” gyógyszertár.
Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

**Megnyilt
A Párisi
Nagy Bazár**

Dégenfeldtér (kenyér-piacz.) 7.
szám alatt

Szobapadló lack

valamint mindennemű

Festékaruk

legjobb minőségben és legolcsóbban
beszerezhetők

Térel József Utóda

Blumberger Gyula

festék és zsiradék-különlegességek nagykereskedésében

Debreczen Hatvan-u. 13. sz.
(Hochfelder-ház.)

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámítól váltókat, utalványokat,
nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsön
nyújt bekebelezés mellett földbirtok-
okra és házakra.

Előlegot ad értékpapírokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskére, folyó
(chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bank-
ügylet kezelésére is.

Az igazgatóság

Előre haladott idény miatt

mélyen leszállított árak

az Első Debreczeni Ernyőgyárban

Merkler Soma, Piacz-u. 43. sz.

Dus választék a legdivatosabb

nap- és ernyőkben.

Izléses kivitel

Francia mellfűzők 3 kortól feljebb.

Javítások és átalakítások gyorsan, pontosan
és olcsón eszközöltenek.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

A Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége

(Piacz-u. 72.) által készíttetnek.

Szakzerű felvilágosítással, terve-
tekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.
Telefon sz. 568. Telefon sz. 568.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Zavatzky Leo

női és férfi divat üzlete

Debreczen, Piacz-utca 16.

Tavaszi ujdonságok

megérkeztek!

Blousok, napernyők, gyermek ruhák, szok-
nyák, harisnyák, csipkék, szallagok, ruha-
díszek, nyakkendő, zsebkendő, gallérok,
női és gyermek kötények, női és férfi
fehérneműek.

Legnagyobb választékban művirágok!

Uj tölgyfa hordók

minden nagyságban kaphatók

Porjes Sámuelnél

Szilágy Somlyón, saját házábanál.

Kész fehérneműek

vászon, sifon és batist női ingek, nad-
rágok, háló kötösök és alsó szoknyák,
sima és himzett kész ágyneműk, selyem
lőster és cloth alsó szoknyák, kaszír és
selyem paplanok, matrácok

legolcsóbb szabott árban.

Férflingek, lábravalók, háló-
ingek, gallérok, kiegészítők, nyakkendő divat zseb-
kendők

Szabó Lajos fia

divat, vászon és szőnyeg raktára

DEBRECZEN, Rózsa utca 1. sz.

Alapított 1842. évben.

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai kétfestő voálók,
cosmanosi savannak, indish foalárd,
Batist, Atlas, Satin, 120 czm. széles
sima színes francia batistok, himzett
és aszur batistok, angol zefírek, sziér
vászna

legolcsóbb szabott árban.

Kész női ruhák és blouzok

Szabó Lajos fia

divat, vászon és szőnyegáruház

DEBRECZEN, Rózsa utca 1. sz.

Alapított 1842. évben.

VÁSZNÁRU

fehérneműekre, valamint sifonok és pap-
lanlepedővászna, virágos és csikos csin-
vatok, damaszt étkész- és aszur kávés
terítékek, damaszt- és frettir törközők,
török-kendő és mankingok, valamint és
női fehérneműek és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.

Nőruha divat vásznakból

minélkét kívánatra készséggel küldünk.

Szabó Lajos fia

divat, vászon és szőnyegáruház

DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapított 1842. évben.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választékos címet csatolni.

Kiadó lakás. 4 szoba előszobával aug. 1 től Darabos-u. 9 kiadó.

Javító vizsgára előkészít egy a collegiumban jelesen érettségizett fiatal ember. Czim megtudható a kiadóhivatalban, esetleg Miklós-utca 31. sz. a'att.

Lakatos tanulók fizetéssel felvételnek Veisz Ede Piacz 38. szám.

Boros hordók használt 50--700 literesig 300 nekó van eladó Péterfia-utca 76. szám alatt. Ugyanott egy Bicikli eladó.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Magán-detectiv ajánlkozik a legdiszertebb megfigyelésekre és nyomozásokra. Megbízhatóságról kezeskedve. Krámer József Iskola-u. 4.

Gyermekruha varrónő elvállalja a legegységesebb gyermekruhák, pongyolák és ingblousok pontos elkészítését. Farkas Bella Arany János-u. 35. Varró leányok felvételnek.

Külön bejárati butorozott szobát keresek 1-jére. Czime a kiadóba.

Egy száraz világos lakható pince lakás kiadó Darabos-u. 5. szám. Értekezhetni lehet az emeleten.

Uri hához egy takarítónő felvételnek dél-éltre. Czim a kiadóba hagyandó.

Kapu alatt lévő, önálló, esinosan butorozott utcái szoba olcsón azonnal kiadó. Miklós-utca 22.

Egy jól főző középkorú özvegy urinő házvezetőnek ajánlkozik. Czim a kiadóban.

Kerestetik egy házaspár kinek felesége a délelőtti házi dolgokat elvégzi, lakást, vagy fizetést kap szolgálataért. Késes-utca 36.

A bősörményi réten tanya épületekkel ellátott 16¹/₂ hold buza és egyéb vetésekkel elldó. Czim a kiadóban.

Egy használt vízhatlan nagy ponyva eladó Czim a kiadóba.

Tisztességes 14--16 éves fiu felvételnek a kiadóba.

Féderes árukoosi megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Kopirprés jókarban lévő megvételre kerestetik.

Olla

a legtökéletesebb

gummi különlegesség

nem szakad, s így feltétlenül megbízható.

Fő raktár

Schön Sándor

Keztyű, kötszer, és orvosi műszertárban

Debreczen, Piacz-u. 12. sz.

Legbiztosabb szépitőszor a

Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkifünőbb szer szepítő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztálaltanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illathoz

1—2—3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bors és külföldi gyógyszer különlegességeknél, pipere cikkeknek és hasonszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszerár.

Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

1 szelvény 7 korona	1 szelvény 10 korona
1 szelvény 12 korona	1 szelvény 15 korona
1 szelvény 17 korona	1 szelvény 18 korona
1 szelvény 20 korona	

Egy szelvényi felete szalonruhához 20.—K.—ért, szelvényi felöltőszövet, turistalódent, selyemkamurált stb. stb. gyári árakon küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékeny. Szabott, legolcsóbb árak. Örösi választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Keréparosok el ne mulasszák Debreczen és Vidéke legnagyobb kerékpár raktárát felkeresni, hol a hírneves

Puch és Viktoria kerékpárok

eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Kerékpár alkatrészek ugymint Gumik, acetilin lámpák, csengők, kürtök, nyergek, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árleengedéssel kaphatók.

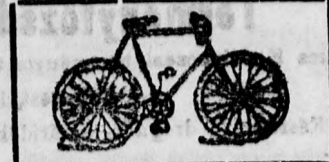
Kerékpár javítás, Zománczozás és Nickelezés jótállás mellett elvállaltatik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel

ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN.

Piacz-utca 8. szám, a kereskedelmi akadémia épületében.

Kerékpár, varrógép, gramofon

villamosági cikkek és mindenemű alkatrészek állandó raktára.

Nagy választék:

lemez újdonságokban.

Elvállalunk villamos felszereléseket mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémsztergályozást, zománczolás, nickelozást és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Kémeth műszerészek,

Debreczen, Hatvan-utca 8. szám.

Üveg, tükör, porcellán és zománczozott edényeket a legolcsóbban árusít

Knöpfler Izidor

Csapó-utca 24.

Épület üvegezést és képkeretozést gyorsan és jutányosan eszközöl.

Edények kölcsönöztenek.

Tanuló felvétetik.

Legjobb órák,

legszebb ékszerek

szolid árban jótállással

Kurián Gyula műórás

Debreczen, Piacz utca 42.

BUZIÁSI PHÖNIX ASVÁNYVIZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.

Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentesített, szénsavdus,

RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.

ag ajánlva.

Orvosilag ajánlva

Ivógyógyomóra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemenedeze idült hú utjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légkiválasztószervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásonyolt. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség.

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósa Buziásfürdőn.